

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 848/2012

2012 m. rugsėjo 19 d.

kuriuo dėl fenilgyvsidabrio junginių iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB⁽¹⁾, ypač į jo 68 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Bendrijos strategija dėl gyvsidabrio“⁽²⁾ Komisija pabrėžė, kad būtina sumažinti gyvsidabrio kiekį aplinkoje ir jo poveikį žmonėms, ir pasiūlė, be visa kita, sumažinti visuomenei pateikiamo gyvsidabrio kiekį ir jo paplitimą sumažinant pasiūlą ir paklausą, taip pat sumažinti gyvsidabrio išskyrimą ir apsisaugoti nuo išskiriamo gyvsidabrio poveikio. Minėtas komunikatas peržiūrėtas 2010 m.⁽³⁾;
- (2) Taryba ne kartą patvirtino savo įsipareigojimą siekti bendro tikslo apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo gyvsidabrio ir jo junginių išskyrimo, kuo labiau sumažinant ir, jei įmanoma, pasaulyje visiškai panaikinant antropogeninės kilmės gyvsidabrio išskyrimą į orą, vandenį ir sausumą. Šiomis aplinkybėmis Taryba pabrėžė, kad turėtų būti kuo greičiau ir kuo visapusiškiau laipsniškai atsisakoma produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, jei esama rentabilių alternatyvų, galiausiai siekiant, kad būtų atsisakyta visų produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, deramai atsižvelgiant į technines ir ekonomines aplinkybes bei mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros poreikius⁽⁴⁾;
- (3) gyvsidabris ir jo junginiai labai toksiški žmonėms, ekosistemoms ir gyvūnijai bei augalijai. Didelis kiekis žmonėms gali būti mirtinas, tačiau net ir palyginti mažas kiekis, taip pat siejamas su galimu žalingu poveikiu širdies ir kraujagyslių, imuninei ir reprodukcinei sistemoms, gali sukelti rimtų neurologinio vystymosi sutrikimų. Gyvsidabris laikomas visame pasaulyje paplitusiu patvariuoju

teršalu, įvairiomis formomis esančiu ore, vandenyje, nuosėdose, dirvožemyje, floroje bei faunoje ir galinčiu aplinkoje virsti metilo gyvsidabriu, o tai – toksiškiausia gyvsidabrio forma;

- (4) Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyta, kad, jeigu valstybė narė mano, jog cheminės medžiagos, preparato arba gaminio sudėtyje esančios cheminės medžiagos gamyba, tiekimas rinkai arba naudojimas kelia pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai, tai nėra tinkamai kontroliuojama ir problemą reikia spręsti, valstybė narė parengia dokumentaciją, apie savo ketinimą ją rengti prieš tai pranešusi Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – Agentūra);
- (5) vadovaujantis 2008 m. kovo 14 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 25/2008, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo II priedą („Techniniai reglamentai, standartai, tyrimai ir sertifikavimas“)⁽⁵⁾, Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ištrauktas į Europos ekonominės erdvės susitarimą;
- (6) Norvegija parengė penkių fenilgyvsidabrio junginių – fenilgyvsidabrio acetato, fenilgyvsidabrio propionato, fenilgyvsidabrio 2-etilheksanoato, fenilgyvsidabrio oktanoato ir fenilgyvsidabrio neodekanoato – dokumentaciją, kuria remiantis matyti, kad būtina Sąjungos lygmeniu imtis veiksmų ir sumažinti pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, kylantį gaminant, naudojant ir tiekiant rinkai tas medžiagas, jų preparatus ir gaminius. Ta dokumentacija pateikta Agentūrai siekiant inicijuoti apribojimų nustatymo procesą;
- (7) šie penki fenilgyvsidabrio junginiai ypač naudojami kaip poliuretano sistemų, naudojamų dangoms, klėjams, sandarikliams ir elastomerams gaminti, katalizatoriai. Gyvsidabrio katalizatoriai patenka į polimero struktūrą ir išlieka galutiniame gaminyje, iš kurio nei gyvsidabris, nei fenilgyvsidabrio junginiai neišsiskiria. Apie tai, kad kiti fenilgyvsidabrio junginiai būtų naudojami kaip poliuretano sistemų katalizatoriai, informacijos nėra, todėl į dokumentacijos vertinimą jie neįtraukti;
- (8) per fenilgyvsidabrio junginių gyvavimo ciklą į aplinką išsiskiria daug gyvsidabrio, todėl bendras išskiriamo gyvsidabrio kiekis didėja. Pirmiausia fenilgyvsidabrio junginiai aplinkoje skyla, taigi susidaro skilimo produktai, įskaitant metilo gyvsidabrį, keliantys tokį pat pavojų, kaip ir patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos (PBT) medžiagos. Dėl fenilgyvsidabrio junginių metabolitų tarpusavio

⁽¹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽²⁾ COM(2005) 20 final.

⁽³⁾ COM(2010) 723 final.

⁽⁴⁾ 2011 m. kovo 15 d. Tarybos išvados dėl Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio peržiūros, 2008 m. gruodžio 4 d. išvados dėl pasaulinių gyvsidabrio keliamų problemų sprendimo ir 2005 m. birželio 24 d. išvados dėl Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio.

⁽⁵⁾ OL L 182, 2008 7 10, p. 11.

konversijos gyvsidabris gali plisti dideliu atstumu. Kadangi dėl transformacijos ir (arba) skilimo susidaro produktai, turintys PBT savybių, kontroliuojant fenilgyvsidabrio junginių išskyrimą ir poveikį šie junginiai turi būti traktuojami kaip PBT medžiagos. Todėl reikia kuo labiau sumažinti išskiriamą kiekį ir poveikį žmonėms bei aplinkai;

- (9) poveikis žmonėms per aplinką gali būti daugiausia susijęs su maistu, kuriame gali būti fenilgyvsidabrio junginių skilimo produktų, įskaitant metilo gyvsidabrį. Metilo gyvsidabris ypač kaupiasi vandens gyvūnijos maisto grandinėje, todėl valgantieji daug žuvies ir jūros gėrybių tampa labai pažeidžiami. Metilo gyvsidabris lengvai prasišverbia tiek pro placentą, tiek pro hematocentelinę barjerą, slopindamas potencialų protinį vystymąsi dar prieš gimimą, taigi didžiausias pavojus dėl poveikio kyla reprodukcinio amžiaus moterims ir vaikams;
- (10) 2011 m. birželio 10 d. Agentūros Rizikos vertinimo komitetas (toliau – RVK) priėmė nuomonę dėl siūlomos ribojamosios priemonės; nuomonėje atsižvelgiama į priemonės veiksmingumą mažinant žmonių sveikatai ir aplinkai kylantį pavojų. Be to, RVK nustatė, kad gaminant polimerus kaip katalizatoriai gali būti naudojami ir kiti organiniai gyvsidabrio junginiai. Tačiau šios medžiagos nebuvo įtrauktos į atliekamą dokumentacijos vertinimą;
- (11) 2011 m. rugsėjo 15 d. Agentūros Socialinės ir ekonominės analizės komitetas priėmė nuomonę dėl siūlomos

ribojamosios priemonės; nuomonėje atsižvelgiama į tai, kad priemone veiksmingai mažinami nustatyti pavojai, o jos socialinė ir ekonominė kaina yra proporcinga socialinei ir ekonominei naudai;

- (12) Agentūra Komisijai pateikė Rizikos vertinimo ir Socialinės ir ekonominės analizės komitetų nuomones;
- (13) tikslinga nustatyti tinkamą laikotarpį suinteresuotiesiems subjektams imtis priemonių, kurių gali reikėti, kad jie galėtų paisyti šiame reglamente nustatytų priemonių;
- (14) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 133 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2017 m. spalio 10 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2012 m. rugsėjo 19 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas papildomas šiuo 62 skirsniu:

<p>„62.</p> <p>a) fenilgyvsidabrio acetatas EB Nr. 200-532-5 CAS Nr. 62-38-4</p> <p>b) fenilgyvsidabrio propionatas EB Nr. 203-094-3 CAS Nr. 103-27-5</p> <p>c) fenilgyvsidabrio 2-etilheksanoatas EB Nr. 236-326-7 CAS Nr. 13302-00-6</p> <p>d) fenilgyvsidabrio oktanoatas EB Nr. - CAS Nr. 13864-38-5</p> <p>e) fenilgyvsidabrio neodekanoatas EB Nr. 247-783-7 CAS Nr. 26545-49-3</p>	<p>1. Negali būti gaminami, tiekiami rinkai arba naudojami kaip medžiaga arba preparatuose po 2017 m. spalio 10 d., jei preparatuose gyvsidabrio koncentracija yra ne mažesnė kaip 0,01 % masės.</p> <p>2. Gaminiai, kuriuose yra viena arba kelios šios medžiagos, ar tų gaminių dalys negali būti tiekiami rinkai po 2017 m. spalio 10 d., jei juose arba bet kurioje jų dalyje gyvsidabrio koncentracija yra ne mažesnė kaip 0,01 % masės.“</p>
---	--